

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
78/19. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2019. június 20.

A főtanácsnok indítványa a C-192/18. sz. ügyben
Bizottság kontra Lengyelország

Tanchev főtanácsnok szerint a Bíróságnak meg kell állapítania, hogy a lengyel bírák nyugdíjazására vonatkozó új szabályok ellentétesek az uniós joggal

A vitatott intézkedések sértik a nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmát, valamint a bírák elmozdíthatatlansága és a bírói függetlenség elvét

2017. július 12-én¹ Lengyelország törvényt fogadott el, amely új nyugdíjazási szabályokat vezetett be a lengyel bírákra nézve. E törvény értelmében a rendes bíróságok bíráinak, az ügyészeknek és a legfelsőbb bíróság bíráinak a korábban mindkét nem esetében 67 éves nyugdíjkorhatárát a nők esetében 60, míg a férfiak esetében 65 évre szállították le. Ezenfelül az igazságügyi miniszter számára a rendes bíróságok egyes bírái szolgálati viszonyának az új nyugdíjkorhatáron túli meghosszabbítására vonatkozóan diszkrecionális jogkört biztosítottak, amely jogkört korábban az országos igazságszolgáltatási tanács gyakorolt. A Bizottság, mivel véleménye szerint e szabályok ellentétesek az uniós joggal², kötelezettségszegési eljárást indított a Bíróság előtt.

A Bizottság a tárgyaláson hangsúlyozta, hogy jóllehet a 2018. április 12-i törvény módosította a jelen eljárásban vitatott jogszabályi rendelkezéseket, e módosítások nem jelentenek megoldást a keresetében felvetett valamennyi problémára, továbbá kifejezett és jelentős érdek fűződik az ügy elbírálásához.

A mai napon ismertetett indítványában Evgeni Tanchev főtanácsnok úgy véli, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkén alapuló kifogásokat mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani, mivel a Bizottság nem támasztotta alá, hogy Lengyelország az uniós jogot hajtotta végre, amint azt a Charta 51. cikkének (1) bekezdése megköveteli.

A nemen alapuló hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos bizottsági kifogást illetően a főtanácsnok elveti Lengyelország azon érvét, amely szerint nem volt közvetlen kapcsolat a szolgálat tartama és a nyugdíjak között, ezért a szóban forgó rendszerre a 79/7 irányelv³, valamint a tagállamokat annak 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján megillető azon mozgástér alkalmazandó, hogy az állami szociális biztonsági rendszerekben eltérő nyugdíjkorhatárokat állapítsanak meg a nők és a férfiak esetében. A főtanácsnok rámutatott arra, hogy Lengyelország nem kísérelt meg magyarázatot adni arról, hogy a szóban forgó rendszer mennyiben különbözik azoktól az ítéletektől, amelyekben teljesült a kifizetett nyugdíjak szolgálat tartamához való „közvetlen kapcsolódásának” követelménye, és ezért alkalmazandó volt a nemen alapuló hátrányos megkülönböztetésnek a 2006/54 irányelv 5. cikke szerinti tilalma. Konkrétan, a Bíróság már kimondta, hogy a foglalkoztatási nyugdíjrendszerek keretében fizetett ellátások az ügyben releváns uniós jogi rendelkezés értelmében vett „díjazásnak” minősültek, amely következtetés levonásához a szolgálat tartamához való közvetlen kapcsolódásra vonatkozó

¹ A rendes bíróságokról szóló törvény és bizonyos más törvények módosításáról szóló 2017. július 12-i törvény (Ustawa z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw), amely 2017. október 1-jén lépett hatályba.

² Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikke, a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 204., 23. o.) 5. cikkének a) pontja és 9. cikke (1) bekezdésének f) pontja, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke.

³ A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv (HL L 6., 1979.1.10., 24-25. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 215. o.).

iránymutatást alkalmazta, továbbá megvizsgálta, hogy a rendszer a munkavállalók egy meghatározott kategóriájára vonatkozik-e, és az ellátások kiszámításakor az utolsó munkabért veszik-e alapul; ez utóbbi két tényező a jelen ügyben nem kérdéses.

Ezenfelül Lengyelországnak a pozitív diszkriminációval kapcsolatos érveit illetően a főtanácsnok rámutat arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a pozitív diszkriminációra irányuló intézkedések célja, hogy „javíts[ák] [a nők versenyképességét] a munkaerőpiacon, és biztosíts[ák] a férfiakkal egyenlő alapon történő karrierépítési lehetőségeiket”. Tekintettel arra, hogy a korábban bírói tisztséget betöltő, nyugdíjba vonult nők már nem jelentenek konkurenciát a munkaerő-piacon és nem építenek karriert, a Bizottság által vitatott intézkedések semmi esetre sem minősülhetnek a pozitív diszkriminációra irányuló intézkedéseknek. Ezenfelül a nemek közötti hagyományos szereposztást a jövőre tekintettel továbbra is fenntartó szabályok nem tekinthetők az egyenlőséget előmozdító intézkedéseknek. Emellett a vitatott intézkedést nem vehetik igénybe azok a férfiak, akik a gyermeknevelés miatt estek el a karrierépítési lehetőségektől, és ezen intézkedés a gyermeknevelésből teljesen kimaradó nőket sem veszi figyelembe. **A főtanácsnok ezért úgy véli, hogy a rendes bíróságok bírái, a legfelsőbb bíróság bírái, valamint az ügyészek tekintetében a nőkre és a férfiakra vonatkozóan eltérő nyugdíjkorhatár megállapítása sérti az uniós jogot.**

A főtanácsnok emlékeztet arra, hogy az uniós jog védelmet biztosít a bírák hivatalból való elmozdításával szemben. Ez a bírói függetlenség alapvető biztosítéka. A függetlenség fogalma többek között azt feltételezi, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja a bírói feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és anélkül, hogy bárhonnán utasításokat kapna, így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és határozataikat befolyásolhatja. **A főtanácsnok szerint a bírák nyugdíjkorhatárának leszállítását önmagában a bírák *de facto* elmozdításával szembeni biztosítékoknak kell kísérniük, a 2017. évi törvény azonban nem felel meg a bírák elmozdíthatatlanságával és függetlenségével kapcsolatos biztosítékoknak.** A főtanácsnok megállapítása szerint a jelen esetben szóban forgó rendszer egyszerre ruházza át a bírák szolgálati viszonyának meghosszabbításáról való határozathozatalt a végrehajtó hatalom egy tagjára, nevezetesen egy miniszterre, és szállítja le a bírák nyugdíjkorhatárát. E jogszabálysomag nem egyeztethető össze az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatában védett pártatlanság objektív elemével, amely ítélkezési gyakorlat az elsődleges uniós jog részét képező általános jogelvek kidolgozásának már régóta az egyik elismert forrása. **Tanchev főtanácsnok végül megállapítja, hogy Lengyelország nem teljesítette az uniós jogból eredő kötelezettségeit azáltal, hogy a rendes bíróságok bíráinak nyugdíjkorhatárát leszállította, és e bírák szolgálati viszonyának meghosszabbítására vonatkozóan diszkrecionális jogkört biztosított az igazságügyi miniszter számára.**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:
[„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106